

Sygn. akt: I C 1941/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Szymon Śniady

Protokolant: sekretarz sądowy Agata Wójciak

po rozpoznaniu 10 maja 2022 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa A. Ł.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki A. Ł. kwoty:
 - a. 27829 (dwadzieścia siedem tysięcy osiemset dwadzieścia dziewięć) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 12 maja 2020 roku do dnia zapłaty;
 - b. 586,50 (pięćset osiemdziesiąt sześć złotych pięćdziesiąt groszy) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 26 września 2020 roku do dnia zapłaty;
 - c. 492 (czteryście dziewięćdziesiąt dwa) złote;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki A. Ł. kwotę 2502,53 (dwa tysiące pięćset dwa złote pięćdziesiąt trzy grosze) złote tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;
4. nakazuje pobrać od powódki A. Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 105,55 (sto pięć złotych pięćdziesiąt pięć groszy) złotych tytułem zwrotu wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa;
5. nakazuje pobrać od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 204,89 (dwieście cztery złote osiemdziesiąt dziewięć groszy) złotych tytułem zwrotu wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa;
6. zwraca powódce A. Ł. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 27,80 (dwadzieścia siedem złotych osiemdziesiąt groszy) złotych tytułem zwrotu niewykorzystanej zaliczki wpłaconej przez stronę.

Sygn. akt I C 1941/20

UZASADNIENIE

W pozwie z 1 października 2020 roku A. Ł. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 44.007,50 zł w tym:

- kwoty 42,929 zł tytułem odszkodowania za koszty naprawy pojazdu marki M. (...) o nr rejestracyjnym (...) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 maja 2020 roku do dnia zapłaty,
- kwoty 586 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty 48.875 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz
- kwoty 492 zł tytułem zwrotu kosztów prywatnej ekspertyzy zleconej przez powódkę.

Nadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona powodowa podała, że dochodzone roszczenie pozostaje w związku ze zdarzeniem z dnia 12 lutego 2020 roku, w wyniku którego uszkodzony został pojazd marki M. (...) o nr rejestracyjnym (...), objęty umową ubezpieczenia autocasco w pozwanym Towarzystwie (...). Pozwany przyjął odpowiedzialność za przedmiotową szkodę i wypłacił tytułem odszkodowania kwotę 48.875 zł. Pozwany rozliczył szkodę jako szkodę całkowitą ustalając wysokość odszkodowania jako różnicę między wartością pojazdu w dniu szkody ustaloną na kwotę 126.804 zł a wartością jego pozostałości, wycenioną na kwotę 77.929 zł. Powódka kwestionuje wysokość pozostałości pojazdu ustaloną przez pozwanego, która w jej ocenie jest niezgodna z treścią OWU AC a w tym z zapisami § 18 ust 4 i § 3 pkt 93. W ocenie powódki wartość rynkowa pozostałości pojazdu wynosi 35.000 zł. gdyż za taką cenę udało jej się sprzedaż pojazd w stanie uszkodzonym. Cena ta w jej ocenie odpowiada wartości rynkowej która realnie może zostać uzyskana na rynku. Powódka poniosła koszt sporządzenia prywatnej ekspertyzy dotyczącej korelacji uszkodzeń pojazdów uczestniczących w zdarzeniu z dnia 12 lutego 2020 roku co było niezbędne z uwagi na to, iż pozwany początkowo odmawiał przyjęcia odpowiedzialności za zdarzenie uzasadniając to twierdzeniem, iż uszkodzenia przedmiotowego pojazdu nie powstały w wyniku przedmiotowego zdarzenia.

(pozew k. 4 – 7)

W odpowiedzi na pozew (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniosł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu wedle norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, że wysokość odszkodowania należnego powódcie została ustalona zgodnie z postanowieniami OWU AC. Jednocześnie podała, że wartość pozostałości ustalona na kwotę 77.929 zł została ustalona metodą zredukowanego kosztu naprawy w systemie info – ekspert. W ocenie pozwanego przyjęcie przez powódkę wartości pozostałości pojazdu na kwotę za jaką zbyła pojazd jest nieuzasadnione gdyż może ona jako właściciel rzeczy zbyć ją za dowolną kwotę. W ocenie pozwanego powódka zbyła pojazd poniżej jego wartości rynkowej. Pozwany żądając oddalenia powództwa w zakresie roszczenia o zwrot kosztów sporządzenia prywatnej ekspertyzy podnosił, iż do pozwu załączono jedynie fakturę za jej sporządzenie, z której nie wynika aby obejmowała ona wyliczenie szkody w pojeździe.

(odpowiedź na pozew k. 45 – 46)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

12 lutego 2020 roku w Ł. miało miejsce zdarzenie drogowe w wyniku, którego uszkodzony został pojazd marki M. (...) o nr rejestracyjnym (...) stanowiący w dniu zdarzenia własność powódki A. Ł..

(bezsporne, w tym kopia umowy sprzedaży k. 11 i k. 12, zdjęcie dowodu rejestracyjnego – akta szkody, płyta CD k. 49)

W dacie zdarzenia powódka miała zawartą z pozwanym umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz umowę ubezpieczenia autocasco przedmiotowego pojazdu, potwierdzoną polisą nr (...). Umowa ubezpieczenia autocasco została zawarta w oparciu o OWU (...) ustalone uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 24 sierpnia 2018 roku. Zakres

ubezpieczenia (...) obejmował wariant ubezpieczenia od wszystkich ryzyk. Suma ubezpieczenia stanowiła wartość pojazdu i była ustalona na kwotę 126.804 zł w tym 23% VAT z opcją (...) Wartość 100%.

(bezsporne, w tym polisa ubezpieczeń komunikacyjnych – akta szkody, płyta CD k. 49, OWU – akta szkody, płyta CD k. 49)

12 lutego 2020 roku powódka zgłosiła szkodę pozwanemu, który wszczął w sprawie postępowanie likwidacyjne rejestrując zgłoszenie pod numerem (...). W dniu 18 lutego 2020 roku pozwany sporządził wycenę wartości rynkowej pojazdu w stanie nieuszkodzonym na kwotę 126.804 zł. Jednocześnie pozwany ustalił wartość przedmiotowego pojazdu w stanie uszkodzonym na kwotę 77.929 zł. W dniu w dniu 26 lutego 2020 roku pozwany sporządził kalkulację naprawy nr (...), na podstawie systemu A., z której wynika, że koszt naprawy przedmiotowego pojazdu wynosi 90.806,95 zł. brutto.

(bezsporne, w tym kalkulacja naprawy, arkusz ustalenia wartości pojazdu w stanie uszkodzonym, wycena wartości pojazdu w stanie nieuszkodzonym – akta szkody, płyta CD k. 49)

Pozwany zakład ubezpieczeń wystawił pozostałości przedmiotowego pojazdu na aukcję internetową – aukcja numer (...). Zgodnie z raportem z wystawienia aukcji z dnia 26 lutego 2020 roku najwyższa oferta kupna pozostałości pojazdu wynosiła 38.020,50 zł brutto.

(bezsporne, w tym raport z wystawienia aukcji – akta szkody, płyta CD k. 49)

Pismem z 3 marca 2020 roku pozwany Zakład (...) poinformował powódkę, iż niniejsza szkoda ma charakter szkody całkowitej i o tym, że ustalił wysokość odszkodowania na kwotę 48.875 zł przy przyjęciu, iż wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym wynosi 126.804 zł zaś wartość pojazdu w stanie uszkodzonym wynosi 77.929 zł. Jednocześnie pozwany poinformował powódkę, o tym, iż odszkodowanie zostanie wypłacone po ustaleniu odpowiedzialności.

(pismo pozwanego k. 13)

Decyzją z 20 kwietnia 2020 roku pozwany odmówił przyznania odszkodowania podnosząc, iż zgłoszone uszkodzenia pojazdu nie były skutkiem wypadku ubezpieczeniowego co wyklucza odpowiedzialność pozwanego za zgłoszoną szkodę.

(pismo pozwanego k. 14)

Po otrzymaniu decyzji odmawiającej uznania swojej odpowiedzialności powódka zleciła P. K. sporządzenie prywatnej ekspertyzy na okoliczność korelacji uszkodzeń pojazdów biorących udział w zdarzeniu z 12 lutego 2020 roku. Z opinii tej wynika, że zakres uszkodzeń obu pojazdów biorących udział w zdarzeniu z dnia 12 lutego 2020 roku koreluje ze sobą. Z tytułu sporządzenia powyższej ekspertyzy powódka poniosła wydatek udokumentowany fakturą VAT nr (...) w wysokości 492 zł.

(opinia prywatna – wniosek k. 15 – 17, faktura VAT k. 24)

Pismem z 24 kwietnia 2020 roku odebranych 27 kwietnia 2020 roku powódka wezwała pozwanego Zakład (...) do niezwłocznego wypłacenia bezspornej kwoty odszkodowania wraz z należnymi odsetkami za zwłokę informując jednocześnie pozwanego o wnioskach wynikających z prywatnej opinii sporządzonej na zlecenie powódki.

(wezwanie do zapłaty k. 15 – 17, potwierdzenie nadania k. 18, potwierdzenie odbioru k. 19)

W odpowiedzi na powyższe wezwanie decyzją z dnia 4 maja 2020 roku pozwany podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

(pismo pozwanego k. 20)

W związku z powyższym stanowiskiem powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wezwała pozwanego Zakład (...) do niezwłocznej zapłaty kwoty 90.806,95 zł tytułem odszkodowania z zakresu restytucji przedmiotowego pojazdu oraz kwoty 492 zł tytułem odszkodowania w zakresie sporządzenia prywatnej ekspertyzy w terminie 7 dni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. W piśmie tym powódka ponownie poinformowała pozwanego, iż z prywatnej analizy sporządzonej na jej zlecenie przez biegłego P. K. wynika, iż zachodzi korelacja uszkodzeń w obu pojazdach biorących udział w zdarzeniu, i że szkoda wystąpiła w warunkach deklarowanych.

(pismo k. 21 – 22)

Decyzją z 27 lipca 2020 roku pozwany przyznał i wypłacił na rzecz powódki odszkodowanie w ustalonej wysokości to jest w kwocie 48.875 zł.

(decyzja k. 23)

W dniu 16 marca 2020 roku powódka sprzedała przedmiotowy pojazd na rzecz BENZYN – OIL Z. (...) Spółka Jawna z siedzibą w S. za kwotę 35.000 zł brutto, w stanie uszkodzonym.

(kopia umowy sprzedaży k. 12)

Powódka szukała kupca przez internet i portale. Pozwany był informowany o planowanej sprzedaży samochodu i o wartości planowanej transakcji. Pozwany nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń i nie proponował powódce sprzedaży auta za swoim pośrednictwem.

(zeznania świadka R. Ł., płyta CD K. 114 adnotacja 00:09:41 – 00:15:54)

Z. W. przed zakupem auta oglądał pojazd na miejscu u powódki. Nie od razu zdecydował się na zakup z uwagi na zakres uszkodzeń i drogą naprawę takich samochodów.

(pisemne zeznania świadka Z. W. k. 117)

Z. W. i T. W. nie zdecydowali się na zakup pojazdu za kwotę wyższą niż 35.000 zł. Kwota 77.929 zł nie była brana pod uwagę z takimi uszkodzeniami pojazdu.

(pisemne zeznania świadka Z. W. k. 117, pisemne zeznania świadka T. W. k. 121)

Ekspertyza sporządzona na zlecenie powódki została wykonana przez rozpoczęciem naprawy przez nowego nabywcę. Raport sporządzony na zlecenie powódki dotyczy pojazdu w stanie uszkodzonym.

(zeznania świadka R. Ł., płyta CD k. 114 adnotacja 00:15:54 – 00:18:26)

Przed zdarzeniem z 12 lutego 2020 roku przedmiotowy pojazd nie miał uszkodzeń. Był w idealnym stanie.

(zeznania świadka R. Ł., płyta CD k. 114 adnotacja 00:05:28 – 00:09:41, zeznania powódki, płyta CD k. 114 adnotacja 00:20:21 – 00:22:33)

Na podstawie § 18 ust 1 OWU AC w celu ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, wartość pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania porównuje się do kosztów naprawy pojazdu ustalonych według zasad określonych w ust. 2.

Zgodnie z § 18 ust 2 OWU AC koszty naprawy pojazdu stanowiące podstawę do ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, ustala się na podstawie kalkulacji kosztów naprawy sporządzonej przez (...) według zasad zawartych w systemie A., E. lub (...) z zastosowaniem:

1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu;

2) stawki za roboczogodzinę ustalonej przez (...) w oparciu o średnie ceny usług autoryzowanych stacji obsługi pojazdów działających na terenie miejsca zamieszkania ubezpieczonego lub osoby, o której mowa w § 3 pkt 38 lit. a;

3) cen części zamiennych zawartych w systemie A., E.

lub (...) ustalonych według wariantu serwisowego;

4) cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach A., E. lub (...).

Na podstawie § 18 ust 4 OWU AC w razie powstania szkody całkowitej wysokość odszkodowania ustala się kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość rynkową jego pozostałości a w przypadku zastosowania opcji (...) Wartość 100% - w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu na dzień zawarcia umowy AC pomniejszonej o wartość rynkową jego pozostałości, o ile w czasie trwania umowy AC nie nastąpiła zmiana stanu technicznego pojazdu w odniesieniu do stanu z dnia zawarcia umowy AC. Za zmianę stanu technicznego uważa się powstałe w okresie ubezpieczenia i nienaprawione uszkodzenia, nietechnologiczną naprawę lub zdekompilowanie pojazdu. Jeżeli taka zmiana nastąpiła, (...) określało odszkodowanie w oparciu o wartość pojazdu uwzględniającą tę zmianę ustaloną na dzień zawarcia umowy AC. Wartość rynkowa pozostałości pojazdu miała być ustalana indywidualnie w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów)".

Zgodnie natomiast z § 3 pkt 93 OWU AC wartość pojazdu to wartość pojazdu ustalona na podstawie aktualnych na dzień ustalenia tej wartości notowań rynkowych cen pojazdu danej marki, modelu i typu, z uwzględnieniem jego pochodzenia, rok produkcji, daty pierwszej rejestracji, wyposażenia, przebiegu, ilości właścicieli, wcześniejszych napraw, stanu technicznego i charakteru eksploatacji.

W myśl § 3 pkt 61 a OWU AC szkoda całkowita w AC to uszkodzenie pojazdu w takim zakresie, że koszty jego naprawy ustalone według zasad określonych w § 18 ust. 2 przekraczają 70 % wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania.

(bezsporne, w tym OWU AC – akta szkody, płyta CD k. 49)

Aby wskazać wartość pojazdu po szkodzie niezbędne i konieczne jest wcześniejsze ustalenie wartości pojazdu w stanie nieuszkodzonym oraz określenie kosztów naprawy. Bez wykonania ustaleń nie ma możliwości wskazania wartości pojazdu w stanie po szkodzie.

Wartość pojazdu marki M. (...) o nr rejestracyjnym (...) w stanie nieuszkodzonym sprzed zdarzenia z dnia 12 lutego 2020 roku z uwzględnieniem zasadnych korekt zarówno dodatnich jak i ujemnych zgodnych z umową ubezpieczenia i systemem E. wynosi w tym systemie 117.000 zł brutto.

Koszt naprawy pojazdu marki M. (...) o nr rejestracyjnym (...) w wyniku zdarzenia z dnia 12 lutego 2020 roku wynosi w systemie eksperckim E. 91.381,01 zł brutto przy zastosowaniu stawki za roboczogodzinę w wysokości 145 zł netto jako średnia obserwowana stawka dla zakładów (...) dla szkód likwidowanych z AC celem weryfikacji czy naprawa jest ekonomicznie opłacalna.

Koszt naprawy pojazdu przekracza 70 % wartości pojazdy w stanie nieuszkodzonym sprzed zdarzenia zatem w sprawie zachodzi tzw. szkoda całkowita w rozumieniu OWU AC.

Wartość pojazdu marki M. (...) o nr rejestracyjnym (...) w stanie uszkodzonym w wyniku zdarzenia z dnia 12 lutego 2020 roku wynosi w systemie eksperckim E. 50.100 zł brutto. Powyższa wartość pojazdu po szkodzie to wartość wynikająca z systemu eksperckiego E., zaś system oblicza wartości na bazie ilości uszkodzonych pojazdów w dłuższym okresie.

Oferta uzyskana na aukcji jest wartością jednostkową. Wartość pozostałości przyjęta na podstawie przeprowadzonej aukcji internetowej jest jedynie wartością ofertową a nie wartością transakcyjną i nie powinna być stawiana na równi z

wartością rynkową uszkodzonego pojazdu. Oferta zakupu złożona przy pomocy internetu jest tylko ofertą a nie aktem zakupu potwierdzonym odpowiednią umową.

Programy eksperckie opierają się na analizie całego rynku przeprowadzonej przez ekspertów firmy (...) czy też (...) Ekspert i obiektywna wartość pozostałości winna być wyliczana z zastosowaniem automatyki systemu eksperckiego. Wartość pozostałości wyliczona przez system komputerowy jest uwzględniana na dzień powstania szkody. To jakimi danymi kieruje się system komputerowy jest w posiadaniu twórcy tego programu. Biegły sądowy jest natomiast jedynie użytkownikiem tego programu a nie jego twórcą. Wyliczenie wartości pozostałości następuje przez wprowadzenie danych technicznych pojazdu do systemu eksperckiego w wyniku czego następuje ustalenie wartości pojazdu i kosztów jego naprawy i w ten sposób program oblicza wartość pozostałości stosując odpowiednie algorytmy po badaniach rynku znane autorowi systemu. To system uwzględnia konkretny pojazd i współczynniki. Ten program jest aktualizowany co miesiąc i dane też.

Jest możliwe aby wartość kosztorysowa pozostałości różniła się od realnej wartości systemu E. chociażby wiedzą techniczną kupującego. Nie każdy kupujący posiada wiedzę na temat uszkodzonych pojazdów i nie każdy zna cenę i dostępność części i nie każdy ma możliwość taniej naprawy stąd różni nabywcy zapłacą różną cenę. Wartość rynkowa zależy od najważniejszego czynnika to jest tego kto kupuje i kto sprzedaje. To że w umowie sprzedaży jest wskazana kwota np. 10.000 zł nie znaczy, że to jest jego rzeczywista wartość.

Wskazana wartość pozostałości na kwotę 50.100 zł jest wartością szacunkową, ale jest to wyliczenie konkretnego pojazdu z konkretnym wskazaniem uszkodzeń tego samochodu. Mimo braku oględzin, można wywnioskować ile pojazd jest wart w stanie uszkodzonym.

Przedmiotowy pojazd można było zbyć za cenę większą niż 35.000 – 38.000 zł.

(pisemna opinia biegłego z zakresu wyceny pojazdów G. P. k. 127 – 147, wraz z opinią pisemną uzupełniającą k. 193 – 195 i ustną opinią uzupełniającą, płyta CD k. 219 adnotacja 00:01:58 – 00:16:03)

Wysokość odsetek ustawowych od kwoty 48.875 zł za okres od dnia 12 maja 2020 roku do 27 lipca 2020 roku wynosi łącznie 586,50 zł.

(wydruk kalkulatora odsetek ustawowych k. 27)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego przedstawionego przez strony. Wobec rozbieżności stron w zakresie ustalenia wartości przedmiotowego pojazdu w stanie uszkodzonym na podstawie art. 278 k.p.c. niezbędnym było dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej. W ocenie Sądu opinia biegłego z zakresu wyceny wartości pojazdów G. P., stanowi rzetelne źródło wiedzy specjalnej w sprawie. Biegły udzielił wyczerpujących odpowiedzi na pytania Sądu zawarte w tezie dowodowej. Opinia biegłego po jej pisemnym i ustnym uzupełnieniu na wniosek powódki nie była dalej kwestionowana przez żadną ze stron. Biegły odniósł się do wszystkich zagadnień podniesionych w treści pisma procesowego strony powodowej z dnia 20 października 2021 roku i z dnia 3 marca 2022 roku zawierających zarzuty do opinii. Pełnomocnik powódki który stawiał się na termin rozprawy, na którym biegły składał ustną opinią uzupełniającą nie wnosił dalej uwag do tej opinii, nie wnosił też o wydanie opinii przez innego biegłego.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 805 § 1 kodeksu cywilnego, przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona w umowie stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela (art. 824 § 1 k.c.).

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na fakt, że zakres obowiązku odszkodowawczego zakładu ubezpieczeń kształtuje się odmiennie w zależności od tego, czy obowiązek naprawienia szkody wynika z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, czy też jego źródłem jest umowa innego, dobrowolnego ubezpieczenia majątkowego. Choć pojęcie szkody w obu formach odpowiedzialności ubezpieczyciela jest takie samo, to jednak granice odpowiedzialności ubezpieczyciela są różne. W pierwszym przypadku odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń ma charakter akcesoryjny, dlatego jej granice wyznaczane są przez zakres pierwotnej odpowiedzialności ubezpieczonego, który z kolei wynika wprost z przepisów ustawy, a w szczególności z art. 361 k.c. Zasada pełnego odszkodowania doznaje odstępstwa w przypadku, gdy źródłem roszczenia odszkodowawczego jest dobrowolnie zawarta umowa ubezpieczenia majątkowego. Strony mogą bowiem – w granicach swobody kontraktowej – odmiennie określić w umowie zarówno rodzaj, wysokość jak i przesłanki wypłaty należnego poszkodowanemu świadczenia, a także przesłanki odmowy jego wypłaty. Zawarta umowa jest w tym zakresie wiążąca dla stron. Świadczenie ubezpieczeniowe wypłacane na podstawie dobrowolnej umowy ubezpieczenia majątkowego, pomimo że określane jest powszechnie mianem odszkodowania, ma charakter zobowiązania pierwotnego do odpowiedniego zachowania ubezpieczyciela w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego. Możliwe jest zatem, aby owo świadczenie było niższe od poniesionej szkody albo tę szkodę przewyższało, a także aby pomimo wystąpienia szkody podlegającej kompensacji zakład ubezpieczeń nie ponosił odpowiedzialności w razie wystąpienia określonych w umowie okoliczności egzoneracyjnych.

Ani przepisy kodeksu cywilnego ani ustawy ubezpieczeniowej nie mogą szczegółowo regulować całokształtu zagadnień związanych z ubezpieczeniem w każdym z licznych jego rodzajów. Masowość umów ubezpieczenia czyni niemożliwym negocjowanie przez ubezpieczyciela z każdym klientem szczegółów treści umowy. Dlatego też szczegółowe postanowienia dotyczące konkretnego ubezpieczenia są ustalane w ogólnych warunkach ubezpieczeń. Ogólne warunki umowy są tzw. wzorcem kwalifikowanym i wiążą strony dlatego, że stały się składnikiem umowy ubezpieczeniowej przez odwołanie się do nich (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2001 r., sygnatura akt V CKN 247/00).

W myśl przywoływanego już § 3 pkt 61a OWU AC szkoda całkowita w AC to uszkodzenie pojazdu w takim zakresie, że koszty jego naprawy ustalone według zasad określonych w § 18 ust. 2 przekraczają 70 % wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania.

W niniejszej sprawie nie było wątpliwości co do tego, że koszty naprawy przedmiotowego pojazdu przekraczają 70 % jego wartości w dniu ustalenia odszkodowania. Okoliczność tę potwierdził dowód z opinii biegłego z zakresu wyceny pojazdów G. P.. W związku z powyższym nie było też wątpliwości co do konieczności rozliczenia przedmiotowej szkody jako szkody całkowitej zgodnie z postanowieniami OWU AC. Zgodnie z § 18 ust 4 OWU AC w razie powstania szkody całkowitej wysokość odszkodowania ustala się kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość rynkową jego pozostałości a w przypadku zastosowania opcji (...) Wartość 100% - w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu na dzień zawarcia umowy AC pomniejszonej o wartość rynkową jego pozostałości, o ile w czasie trwania umowy AC nie nastąpiła zmiana stanu technicznego pojazdu w odniesieniu do stanu z dnia zawarcia umowy AC.

Przedmiotowa umowa ubezpieczenia AC zawierała zastosowanie opcji (...) Wartość 100 % zatem szkoda całkowita w niniejszej sprawie będzie wyrażać się różnicą pomiędzy wartością przedmiotowego pojazdu na dzień zawarcia umowy AC a wartością rynkową jego pozostałości. Jak wynika z umowy ubezpieczenia AC wartość pojazdu powódki na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia wynosiła 126.804 zł. Taka też wartość została przyjęta przez pozwanego do wyliczenia szkody całkowitej w pojeździe powódki. Strona powodowa nie kwestionowała możliwości zastosowania tego sposobu ustalenia wartości pojazdu w stanie nieuszkodzonym ani przyjętej przez ubezpieczyciela wartości tego pojazdu. Sporna natomiast między stronami była wartość pojazdu po szkodzie z dnia 12 lutego 2020 roku. Ustalenia w tym zakresie Sąd poczynił w oparciu o opinię biegłego z zakresu wyceny wartości pojazdów G. P.. Zgodnie z treścią opinii tego biegłego wartość przedmiotowego pojazdu po szkodzie z dnia 12 lutego 2020 roku wyniosła 50.100 zł. Biegły wyjaśnił przy tym, że wskazana wartość pozostałości jest wartością szacunkową, ale jest to wyliczenie konkretnego pojazdu z konkretnym wskazaniem uszkodzeń tego samochodu. Powódka podnosiła, natomiast, że wartość rynkowa pozostałości pojazdu

wynosi 35.000 zł gdyż za taką cenę udało jej się sprzedać pojazd w stanie uszkodzonym. Cena ta w ocenie powódki odpowiada wartości rynkowej, która realnie może zostać uzyskana na rynku. OWU AC co prawda nie zawierały definicji wartości rynkowej pozostałości pojazdu wskazując, że jest ona ustalana indywidualnie w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów), jednak nie oznacza to, iż w istocie ceną rynkową jest każda cena która faktycznie wystąpiła na rynku w jednostkowej tylko transakcji. W związku z powyższym należało w ocenie Sądu przyjąć, iż wartością rynkową pozostałości jest wartość możliwa do uzyskania na rynku. Powódka nie wykazała jednak w ocenie Sądu, że faktycznie kwota za którą sprzedała pojazd jest ceną rynkową – a w tym zakresie zgodnie z treścią art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. to ją obciążał ciężar dowodu. Strona powodowa nie przedstawiła przy tym dowodów (poza jednostkową transakcją zawartą przez powódkę) by cena rynkowa pozostałości pojazdu wynosiła mniej aniżeli wskazał biegły. Z opinii biegłego do spraw wyceny pojazdów G. P. wynika natomiast, że przedmiotowy pojazd można było zbyć za kwotę wyższą niż kwota 38.000 zł. Z treści powyższej opinii wynikało zatem, że kwota 35.000 zł nie była wartością rynkową pozostałości tego pojazdu. Poza tym biegły wyjaśnił, że kwota wskazana w umowie sprzedaży danej rzeczy nie zawsze musi oznaczać, że jest to rzeczywista wartość sprzedanej rzeczy.

W związku z powyższym należne odszkodowania z tytułu szkody w przedmiotowym pojeździe wynosi 76.704 zł. (wartość pojazdu ustalona w umowie - 126.804 zł – 50.100 zł – rynkowa wartość pozostałości pojazdu) Jako, że w toku postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel wypłacił już z tego tytułu na rzecz powódki kwotę 48.875 zł do dopłaty pozostała kwota 27.829 zł. Taką też kwotę Sąd w punkcie 1 ppkt a sentencji wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda oddalając powództwo w tej części w pozostałym zakresie – punkt 2 sentencji wyroku.

Powódka zgłosiła również żądanie zasądzenia na jej rzecz skapitalizowanych odsetek od kwoty wypłaconego w postępowaniu likwidacyjnym odszkodowania to jest od kwoty 48.875 zł od dnia 11 maja 2020 roku do dnia 27 lipca 2020 roku.

Stosownie do treści art. 817 § 1 k.c. pozwany był zobowiązany spełnić świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zgłoszenia. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że szkoda została zgłoszona pozwanemu w dniu zdarzenia to jest w dniu 12 lutego 2020 roku. Wobec tego termin spełnienia świadczenia upłynął pozwanemu w dniu 6 marca 2020 roku. Strona pozwana częściowo spełniła świadczenie na rzecz powódki dopiero w dniu 27 lipca 2020 roku a więc po terminie w związku z czym jej żądanie zapłaty odsetek ustawowych od wskazanej kwoty od dnia 11 maja 2020 roku do dnia 27 lipca 2020 roku jest uzasadnione. Skapitalizowane odsetki za okres od 11 maja 2020 roku do dnia 27 lipca 2020 roku wynoszą 586,50 zł. Roszczenie w tym zakresie nie było kwestionowane przez stronę pozwaną. Sąd zasądził powyższą kwotę od pozwanego na rzecz powódki w punkcie 1 ppkt b sentencji wyroku.

Powódka zgłosiła także żądanie zwrotu kosztów sporządzenia na jej zlecenie prywatnej ekspertyzy. Roszczenie powódki w tym zakresie Sąd uwzględnił w całości.

W ocenie Sądu poniesiony przez powódkę koszt sporządzenia prywatnego kosztorysu (492 zł) stanowi szkodę pozostającą w adekwatnym związku przyczynowym z zachowaniem pozwanego (art. 361 § 2 k.c.). Pozwany bowiem w sposób nieprawidłowy wykonał swoje zobowiązanie dotyczące likwidacji zgłoszonej mu szkody. W podobnej sprawie zajął również stanowisko Sąd Najwyższy, który w uchwale z dnia 18 maja 2004 r. III CZP 24/2004 wyraził pogląd, że „Odszkodowanie, przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego.” W innym orzeczeniu Sąd Najwyższy wskazał, że dokonana przed wszczęciem postępowania sądowego i poza zabezpieczeniem dowodów ekspertyza może być istotną przesłanką zasądzenia odszkodowania. W takim wypadku koszt ekspertyzy stanowi szkodę ulegającą naprawieniu (art. 361 kc).

W niniejszej sprawie niewątpliwie uzasadnione było zlecenie przez powódkę ekspertyzy dotyczącej korelacji uszkodzeń pojazdów uczestniczących w zdarzeniu z dnia 12 lutego 2020 roku z uwagi na odmowę przyjęcia przez pozwanego odpowiedzialności za szkodę przez znaczną część postępowania likwidacyjnego. Odmowę wypłaty strona pozwana uzasadniała tym, iż uszkodzenia pojazdu powódki nie powstały w wyniku zdarzenia z dnia 12 lutego 2020

roku. Poniesiony koszt sporządzenia prywatnej ekspertyzy został potwierdzony fakturą VAT nr (...), którą powódka załączyła do akt. Wynagrodzenia za sporządzenie ekspertyzy nie sposób uznać za wygórowane w szczególności w zestawieniu z kosztami opinii biegłego. W oczywisty sposób działania pozwanego – polegające na odmowie przyjęcia odpowiedzialności za szkodę przez znaczną część postępowania likwidacyjnego – zwiększały szkodę powódki poprzez nienależyte przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego, co uzasadnia naprawienie jej przez pozwanego również w tym zakresie. Tym samym w oparciu ww. przepisy należało kwotę tę zasądzić od pozwanego na rzecz powoda o czym Sąd orzekł w punkcie 1 ppkt c sentencji wyroku.

Łącznie zatem Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 28.907,50 zł, w tym kwotę 27.829 zł tytułem odszkodowania za naprawę pojazdu marki M. (...), kwotę 586,50 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od kwoty 48.875 zł oraz kwotę 492 zł tytułem zwrotu kosztów sporządzenie prywatnej wyceny.

O odsetkach od kwoty 27.829 zł Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. zgodnie z którymi pozwany był zobowiązany spełnić świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zgłoszenia o szkodzie. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że szkoda została zgłoszona pozwanemu w dniu zdarzenia to jest w dniu 12 lutego 2020 roku. Powódka wezwała pozwanego do spełnienia świadczenia i wypłaty odszkodowania pismem z dnia 24 kwietnia 2020 roku odebrany w dniu 27 kwietnia 2020 roku wyznaczając pozwanemu 14 dniowy termin na zapłatę. Wobec tego termin spełnienia świadczenia upłynął pozwanemu w dniu 11 maja 2020 roku co oznacza, że strona pozwana pozostaje w zwłoce od dnia 12 maja 2020 roku. Wskazana data to 90 dni od zgłoszenia szkody, w którym ubezpieczyciel powinien był najpóźniej spełnić świadczenie. Ustalenie odpowiedzialności pozwanego nie zależało od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W związku z powyższym Sąd zasądził odsetki od ww. kwoty od dnia 12 maja 2020 roku do dnia zapłaty a więc zgodnie z żądaniem zgłoszonym w pozwie. Data początkowa biegu odsetek ustawowych nie była kwestionowana przez stronę pozwaną. (punkt 1a sentencji wyroku)

O odsetkach od kwoty 586,50 zł Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. od dnia wniesienia pozwu to jest od 26 września 2020 roku do dnia zapłaty. Jako datę wniesienia pozwu Sąd przyjął datę prezentaty Sądu nie zaś datę nadania pozwu w placówce pocztowej bowiem data ta była nieczytelna. Data początkowa biegu odsetek ustawowych nie była kwestionowana przez stronę pozwaną. (punkt 1b sentencji wyroku)

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując stosunkowego ich rozdzielenia. Zasądzona na rzecz powódki kwota stanowi 66% dochodzonego roszczenia (powódka żądała kwoty – 44.007,50 zł a zasądzono na jej rzecz kwotę – 28.907,50 zł).

Powódka poniosła koszt opłaty sądowej od pozwu w wysokości – 2.201 zł., koszt zastępstwa procesowego pełnomocnika będącego radcą prawnym w wysokości – 3.600 zł, oraz koszt zaliczki na wynagrodzenie biegłego w wysokości 472,20 zł. Łącznie powódka poniosła koszty w wysokości 6273,20 zł. Z kolei pozwany poniósł koszt zastępstwa procesowego pełnomocnika będącego radcą prawnym w wysokości – 3.600 zł, koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości – 17 zł. oraz koszt zaliczki na wynagrodzenie biegłego w wysokości 1.200 zł. Łącznie pozwany poniósł koszt w wysokości – 4.817 zł. Koszty procesu wyniosły więc łącznie 11090,20 zł. W związku z tym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2505,53 wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd na podstawie art. 113 u.k.s.c. nakazał zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu pobrać od powódki kwotę 105,55, zaś od pozwanej 204,89 zł tytułem tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa wydatków na opinię biegłego.

Sąd na podstawie art. 84 w zw. z art. 80 u.k.s.c. zwrócił powódce kwotę 27,80 złotych, tytułem niewykorzystanej zaliczki wpłaconej przez stronę.